

Mijnheer van St. Aldegonde, uwe beide brieven in de gevangenis van het kasteel te Utrecht geschreven, de een van den 4^{den} en de andere van den 9^{den} dezer maand (Decemher 1573), zijn mij in handen gekomen in deze stad (Zierikzee) op den 19^{den}. Na uwe woorden en argumenten zorgvuldig overwogen te hebben, acht ik dat uwe conclusie op hetzelfde neerkomt als in uw vorig schrijven, waarop ik reeds geantwoord heb. Ik zie daarom geen enkele reden om mijn vast besluit te veranderen, aangezien het ook mijn verlangen is om te komen tot eenen goeden en welverzekerden vrede en wel een zoodanigen die strekt tot bevordering der eer Gods, tot bevrediging van zijne Majesteit en tot het welzijn en de rust zijner onderdanen.

Dit blijkt inzonderheid uit een geschrift, onlangs opgesteld zoowel in mijnen naam als in dien van de Staten van Holland, in den vorm van een smeekschrift aan den Koning, waarvan een exemplaar hierbij gaat en waarom ik om kort te gaan hier niet zal herhalen onze billijke klachten, betoogingen en de slotsom van voornoemd geschrift. Intusschen om nog duidelijker te toonen naar welke beginselen ik handel, dewijl gij zegt gezien te hebben dat de Heer van Noircarmes het zoo goed meent met het welzijn en de rust van dit land en omdat gij hoopt dat hij ongetwijfeld gaarne moeite zal doen om eene tusschenkomst te zoeken bij zijne Majesteit en tot een

vergelijk te komen, dat tot genoeg zal zijn van genoemde Majesteit en van zijne arme onderdanen, daarom heb ik niet in gebreke willen blijven van aan hem te schrijven en hem vriendelijk te verzoeken, dat hij daarvoor moeite doe en den ijver toone, waarvan gij tot mij spreekt.

Ook zou ik willen dat alle anderen, die daartoe in de gelegenheid zijn, deze plicht sedert langen tijd betracht hadden of dat zij althans er nog gebruik van maakten. Wat het voorstel van onderlinge uitwisseling betreft, dat ik aan den heer Francisco de Valdez gezonden had en waarvan gij mij zegt, dat het niet in handen van den Heer van Noircarnes gekomen is, ik houd het er voor dat genoemde de Valdez het aan den hertog van Alva gezonden heeft en dit temeer, omdat hij mij sedert schreef dat hij als antwoord van genoemden hertog gekregen heeft, dat men nog niet besloten had om eenige uitwisseling te doen plaats hebben. Weshalve ik u heden het duplicaat van het zelfde voorstel toezend. Sedert eenige dagen heb ik mijn verblijf overgebracht hier naar Zeeland, waar ik, dank zij God, onze zaken in een vrij goeden staat gevonden heb. Wat de stad Middelburg betreft, wij hopen, naar den mensch gesproken, dat God haar weldra in onze handen zal geven. Hiermede eindigende bid ik, Mijnheer van St. Aldegonde, dat God u beware in zijne heilige hoede en bescherming. Geschreven te Zierikzee den 23sten December 1573.

Uwe toegenegen

Willem van Nassau.

Groen van Prinsterer teekent hierbij aan:

De Prins wenschte den vrede, maar een goeden en duurzamen vrede. Hij dacht er over gelijk Lanquet eenige maanden later schreef:

»Deze geschillen bij te leggen komt mij niet enkel moeilijk voor, maar bijna onmogelijk. Doch hierin dwalen de meeste Spanjaarden, die hier (te Weenen) zijn, dat zij meenen dat de geheele zaak afhangt van den goeden wil van den Prins van Oranje«.

Ook in zijnen brief aan zijne broeders Jan en Lodewijk van Nassau van Dordrecht 13 September 1573 zegt hij: „ter bevordering des vredes een geschrift aan den Koning te hebben opgesteld in zijn eigen naam en in dien der Staten, waarvan hij hoopt dat het eenige vrucht zal dragen bij de Duitsche vorsten, om hun de rechtvaardigheid onzer zaak te doen kennen”. Het smeekschrift zelf is bij Bor 464 — 472 te vinden. Het bevat een verhaal der wreedheden van den hertog van Alva en de krachtigste uitingen over trouw aan den Koning. Sommigen schrijven daaraan toe dat tot het terugroepen van den hertog is besloten of dat het dit ten minste verhaast heeft. (M. Kluit: Over het recht om Filips af te zweeren.)

GINNEKEN, 7 Februari 1906.

F. W. STUTTERHEIM.
